

# Političen list za slovenski narod.

**Po pošti prejemani velja:**

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrť leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld.40 kr.

**V administraciji prejeman velja :**

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za štiri leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

**V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.**  
Posamne številke po 7 kr.

**Naročnino in oznanila** (inserterate) vsprejema upravníštvo in ekspedicijska v  
„Katol. Tiskarna“, Vodnikove ulice št. 2.

**Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.**

**Vredništvo** je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

**Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.**

**Štev. 213.**

V Ljubljani, v torek 17. septembra 1895.

**| Letnik XXIII.**

## **Novo ministerstvo.**

Imena novih ministrov, katera smo zadnjič omenili, bodo vendar le prava. Vsi listi jih namreč objavljajo in oficiozni listi, ki so do sedaj vedno pisali, da so vsa taka poročila neutemeljena ali vsaj prezgodnja, sedaj o tem molče. Grof Badeni si je poleg predsedništva v ministerskem svetu pridržal tudi posel ministra notranjih stvari. Grof Badeni je poljski plemič, z vsemi dobrimi in slabimi lastnostmi poljskega žlahčica. Da si misli Badeni prihraniti tudi notranje ministerstvo, to kaže, da hoče imeti v kabinetu prvo in odločilno besedo. Nam Badeni na tem mestu ni simpatičen, ker je že v Galiciji pokazal, kako on zna delati javno mnenje in — volitve.

Ravno sedaj nam dohajajo iz Galicije v tem oziru jako poučljiva sporočila. Naj sodi kedo kakorkoli o galiških razmerah, to je gotovo, da imajo poljski plemiči prevelik vpliv v deželi in premalo skrbi in ljubezni za deželo in vzlasti za blagostanje nižjih stanov. Dokaz temu je gmotna nadvlada židov, ki imajo gališko ljudstvo vključeno v svojih kreppljih in ki na skrivaj že tudi vladajo po zadolženih gradičih poljskih plemičev.

Grofu Gleispachu je kot strokovnjaku odločeno pravosodno ministerstvo in baronu Glanzu trgovsko. V političnem življenju sta ta dva moža novince. Kot naučnega ministra pa imamo zopet srečati barona Gautscha, ki je nam Slovencem tak prijatelj, da bi nanj kar najraje pozabili, ko bi mogli. Ako je bil že tedaj, ko se je vlada opirala na desnico in posebe na slovenske poslance, ta mož tako neprijazen nam Slovencem, bati se je sedaj še slabšega, ker bo imel proste roke. Češko plemstvo bode imelo kot svojega zastopnika grofa Ledeburja kot poljedelskega ministra. Mož je baje še mlad, jako nadarjen ter je za spravo mej Čehi in Nemci.

Vitez Bilinski bo kot finančni minister poskušal svojo srečo, želeli bi bilo, da v toliko z uspehom, kakor nekdanj njegov sorojak vitez Dunajevski.

Kar znači bodoče ministerstvo, je to, da se grof Badeni ni razgovarjal o sestavi ministerstva z nobenim vodjem kake parlamentarne stranke. Ministerstvo bo torej poslovno in ne parlamentarno. Ako je to trdna podlaga za daljši obstanek ministerstva, o tem jako dvomimo, ker dokler imamo ustavo, treba se je vsaj že iz uljudnosti ozirati nanjo, če tudi se v dejanju šestokrat prezira.

Iz vseh teh poskusov o sestavi nove vlade pa se vidi, da mnogi politiki nimajo nobenega smisla za sedanje razmere in potrebe ter menijo, da se javno mnenje še vedno dela brez ljudstva, kakor se je delalo nekdaj. Organizovani narodi bodo slepim mogotcem odprli oči, da ni temu ni več tako.

### Črne bukve kmečkega stanu.

**15. Slovanska organizacija.**

a) Jugoslovanske zadruge.

(Dalje.)

Podobno hirajo zadruge tudi drugod po slovanskem jugu. V Dalmaciji je beneška vlada zelo pametno ohranila in podpirala slovansko rodbinsko organizacijo. Ž njeno pomočjo si je tudi vredila stalno brambovsko četo proti Turkom. Leta 1809 so prihrumeli Francozi v dalmatinske kraje in so seveda takoj uvedli Napoleonov zakonik ž njegovim pogubnim dednim pravom; samo v banski-karlovški vojaški granici in na Hrvatskem do Save je francoska vlada pustila združno življenje. Francozi so jo morali kmalu pobrať, a njihov škodljivi vpliv je ostal. Zadruge ni nobeden branil in zato so propadale. Mnogo družin je parceliralo svoja posestva in si jih mej seboj razdelilo; nekatere so ostale v nekaki vzajemnosti zavoljo revščine, ker si niso mogle zi-

dati lastnih hiš. Parcele so marsikje tako ozke, da mora kosec na sosednem svetu stati, če hoče svoj kos travnika pokositi. Pravijo celó, da ima jedna oljka po več gospodarjev in da so celó podstrešni tramovi pri nekaterih hišah razdeljeni.

Umevno je, da se taki »posestniki« ne morejo dolgo ohraniti. Špekulantom, trgovcem po mestih itd. prodajajo radi svoja posestva in jim potem služijo kot »coloni« — najemniki. Da pa živi še stari slovanski duh v dalmatinskem ljudstvu, nam priča to, da ti najemniki navadno živé v zadrugah, s katerih lastnic jih je prepodila nove dobe brezbriznost za pogoje kmečkega blagostanja.

V Črni gori živé še gospodarske zadruge. Ta stari običaj je junaškemu, a ubožnemu črnogorskemu rodu najboljši »državljanski zakon, njegova država, v vseh srca zapisano sveto pismo za ta svet, kot je evangelij za drugi. Lev tem svetišču rodbinske vzajemnosti je moglo najti pod turškim jarmom vzdihujoče krščansko - slovansko ljudstvo junaštvo za vztrajnost, rešitev pred obupom. Le tu se je moglo bolj skrčeno srce olajšati s solznimi potoki, ker tukaj na svetem žrtveniku celega sorodovinstva se je umevala in sočutovala vsaka bolečina; zato ni ostalo njeno zelo v rani. Narod je trpel in še trpi, a nikedar ni obupal na svoji rešitvi in Bog ga bo potolažil.)\*

V Srbiji je zmedeno, po drugih evropskih državah posneto zakonodavstvo zabilo prvi klin mej združno življenje. Poseben oddelek (§§ 507 do 529) državlanskega zakonika govori o zadr-

\*) Utiešenović, o. c. str. 45.

# LISTEK.

## Brezbožne sile.

(Dalje.)

Kdor premisli kake posledice se dajo izvajati iz take „vere“, razumel bo besede Proudhonove, katere se v novejšem času večkrat navajajo. Proudhon se imenuje v zgodovini modroslovja in socialne demokracije. Prva ga šteje med one francoske prosvetljence, kateri so najdoslednejše izveli protikatoliški nauk o Bogu, druga ga slavi kot duhovitega pospeševalca socialističnih idej. Ravno zato navedemo tukaj njegove besede, katere se sedaj govorijo v ložah pri slovesnih sejah „areopaga“, dasi se nam trese pero ob tako groznem bogokletju:

„Adonai, prokleti Bog! Prva dolžnost vsakega pametnega in slobodnega človeka je, da te izžene iz spomina in iz vesti; ker ti si nam po svojem bistrstvu sovražen, mi nimamo od tvoje vlade nobene koristi. Tudi brez tebe pridemo do znanosti, do sreče, družabnega življenja. Vsak napredek, katerega storimo mi, je zmaga nad Bogom. Nikdo naj več ne reče, da so tvoja pota nam skrita! Ker tvoja pota smo mi spoznali, mi smo v njih videli s krvjo pisane dokaze tvoje slabosti in hudobije. Naša pamet,

dolgo ponižana, dviguje se k neskončnosti; kmalu bomo vse spoznali, kar je bilo skrito naši neskušnosti; vedno bolj bomo nehavali kovati svojo nesrečo; z znanostjo, katero si pridobivamo, s prostostjo, katero si popolnujemo, se bomo očistili in oplemenitili; Tebi bomo jednaki! — S kako pravico nam moreš reči: „Bodite sveti, ker sem svet jaz?“ Lažnik, ti kličemo, neumni bog, tvoje vlade je konec; išči si zanaprej žrtev med štirinožci! — Večni oče, Adonai, Jehova, ali kakorkoli ti je ime, spoznali smo te; bil si, boš in si sedaj zavidni trinog človekov! — Kličemo ti le: Zakaj nas varaš? Zakaj si s svojim molkom v nas povzročil samoljubje? Zakaj si z idejami, vedno si nasprotujočimi, katere si položil v naš razum, podvrigel nas mukam splošnega dvoma? Mukam dvoma o resnici, o pravici, o vesti, o slobodi, o tebi samem, o Bog? Zakaj si nas prisilil, da se moramo bojevati proti tebi? — To si delal od začetka do zdaj, Adonai, „za našo srečo in v svojo čast“; tako si mislil na nas od začetka, tako nas vladaš; to je bil kruh, z mesem s krvjo in s solzami, s katerimi si nas živel. — Ti si prokleti, kateri nas vedno preganja, ti si pravi satan! A sedaj si pahnjen s prestola. Tvoja moč je uničena. Tvoje ime, katero je bilo tako dolgo beseda učenjakova, sankcija sodnikova, moč kraljeva, upanje siro-

makovo, pribežališče skesanega grešnika, to neizrek-  
ljivo ime bo odslej ljudem v zaničevanje in v klet-  
vino; pljuvali bodo v to ime! Ker Bog je neumnost  
in strahopetnost; Bog je hinavščina in laž; Bog je  
trinoštvo in beda; Bog je zlo (Dieu est le mal)! —  
Dokler človeštvo kleči pred tvojim  
oltarjem, bo zdihovalo, podjarmljeno  
od kraljev in duhovnikov; dokler še kak  
človek sprejme od drugega prisego v tvojem prokle-  
tem imenu, sezidana bo človeška družba na lažnjivi  
prisegi; miru in ljubezni ne bo med ljudmi. —  
Bog, odstrani se! Ker odslej smo ozdravljeni od  
strahu in smo se spametovali. In sedaj prisegamo  
z roko, dvignjeno proti nebu, da si ti rabelj naše  
pameti in strašilo naše vesti!“

Ko sem prvič naletel na te strašne besede v zgodovini medroslovja, nisem verjel lastnim očem, da more take besede zapisati človeška roka. Se bolj sem se čudil, ko sem slišal od socialistične strani Proudhona proslavljati kot dobrotnika človeštva. Ko sem ga pa našel tudi med tripičnimi brati, pojasnilo se mi je vse. Daleč se lahko spozabi človek, a da bi popolnoma zatajil svojo naravo, katere je prisiljena častiti v Bogu izvor vsega dobrega, to more le, če je njegovo srce sedež satanov. Tako popolnoma v oblast hudobnega duha priti more človek le v pristo-

5 45 m. H. H. Penn.

gah, a tako neumno sestavljenega zakona ni lahko dobiti, kakor je ta. § 508 pravi n. pr.: »Nič združnega premoženja ni posamnikova, marveč skupna last.« § 515 pa govori: »Vsak zadružnik se sme zadolževati samo na svoj delež.« § 521: »Vsak zadružnik, ki ima potrebne osebne lastnosti, sme delati oporoko o svojem deležu.« In § 527 govori celó o dednem pravu v zadrugah, rekóč: »O podedovanju in o delitvi v zadrugah veljajo splošna določila o podedovanju in delitvi.« — Protislovja v tem zakonu so tako jasna, da nam ni treba o tem več govoriti. Srbska vlada je ta protislovja še povečala. Leta 1855 je izdala n. pr. odlok, da se mora samo npravno vplivati, da se preveč ne razdeli združno premoženje. Seveda — znanstveni pravni nazori so uničili po običajih vrejene pravne razmere. Spominjamo se tu laškega pregovora, ki pravi: »Il buos senso è morto affatto; la scienza la sua figliuola l'uccise, per veder, come è fatto« — »Zdravi domači razum je popolnoma mrtev; veda, njegova hčerka, ga je ubila, da bi izpoznala, kako je narejen«.

Avstrijski in srbski pravniki so sklepali neko novo kopito, po katerem naj bi se določevalo srbsko pravno življenje. Najpreje je rimsko pravoslovje uničilo germanske pravne ustanove in potem se je kot zapadna omika selilo proti slovan-skemu vzhodu. Kar je bil v rimskem pravu colonno-najemnik, to je bil po načelih teh mož — kmet, kar je bila rimska sužnost, to se je sodilo o tlačanih in grajščinskih podložnikih; skupno premoženje se je razmotravalo po nazorih rimskega prava kot »condominium — solast«, in to je razrilo v vsi Evropi pravne razmere. Iz teh nazorov se je razvilo zakonodavstvo, ki je bilo naravnost samosilno in je kot tako samo po sebi izpodkopavalo natorno pravno čuvstvo in gojilo — revolucijskega duha.

Neki novodobnik se je pred leti razgovarjal z nekim srbskim veljakom in mu dejal, da Srbija ne more napredovati brez slovstva. Na to mu je odgovoril Srb: »A šta su vaše knjige, ta od knjigá starija je glava.« — Ta beseda je vredna premisleka.

Dasi so se v Srbiji zadruge tako rekóč razdrle, vendar se je za kmeta poskrbelo na drug način. Leta 1873 se je prenaresil sodnega zakona § 471. Po tem zakonu se ne sme prodati kmetu na prisilni dražbi eden plug, eden voz, dva vola ali par konj, jedna hiša, jedna sekira, eden kramp, jedna kosa in toliko živeža, kolikor ga je treba do novine njemu, njegovi družini in njegovi živini, in pet oralov zemlje, naj si je neobdelana, ali gozd, ali vrt, ali vinograd. Ravno tako se ne sme prodati na prisilni dražbi hiša z gospodarskim poslopjem in jednim oralom polja.»

Poleg zakonodavstva in liberalnih načel pa ne smemo zamolčati še jednega pogubnega sovražnika našim jugoslovanskim zadrugam. Ta je — veleposestvo. Vlastelini so hoteli vedno ohranjati zadruge pod svojim vplivom in zato so z

vsemi silami delovali na to, da so bili za gospodarje izbrani samo taki, ki so jih brezpogojno ubogali. Sebičnost in vladóželjnost je tudi v tem slučaju zamorila čuvstvo za splošne koristi.

(Dalje slédi.)

## Politični pregled.

V Ljubljani, 17. septembra.

**Občinske volitve na Dunaju.** Danes so se pričele občinske volitve za dunajsko mesto. Odkar Dunaj stoji, ni bilo še take volilne borbe, kakor se vrši te dni, pa tudi nikoli se ni šlo za tako važno vprašanje, kakor sedaj, namreč, ali bodo zmagali na Dunaju kristijani ali židovski liberalci. Že mesece se je vprizarjala silna agitacija od obeh stanih. Kristijani dunajski gredo v boj polni zavesti, da se boré za pravično stvar, židovski liberalci pa se oklepajo z vsemi silami zadnjih bilk, da bi obdržali kapitalistično nadvlado na Dunaju. — V tretjem razredu ki danes voli, imajo antisemiti svojo najkrepkejšo opôro. Tudi prvi in drugi okraj, ki je bil dosedaj v rokah liberalcev, skušajo antisemiti pridobiti in dunajska »N. Fr. Presse« roti svoje drage v teh okrajih, naj storijo kar moč, da vsaj tu ohranijo svoje mandate. — Jutri bomo že sporočili o izidu volitve v 3. razredu. Danes upamo, da so se vsaj v tem razredu antisemitje dobro držali.

**Dunajski Čehi in občinske volitve.** Z ozirom na veliko prizadevanje poslanca Schneiderja, da bi dunajski Čehi delali pri volitvah za protisemitsko stranko, pišejo »Narodni Listi«: »Dunajski Čehi bi bili jako nespametni, ko bi se podajali v boj za stranko, ki se ne ozira na njihove zahteve. Razmerje mej nemško liberalno stranko in Čehi se vsled antisemitskega pritiska ne bode znatno spremenilo. Sploh bi pa morala antisemitska stranka že zdavna priti do prepričanja, da s takimi sredstvi ne bode dosegla svojega namena.« Tako opominja omenjeno glasilo svoje somišljenike, od katerih se pa vsi niso odzvali tem opominom ter bodo zvesti ostali antisemitskim prijateljem.

**Strankarski shod srbskih liberalcev.** Iz Belgrada se poroča o liberalnem strankarskem shodu, kateremu je predsedoval Ribarac in ki je bil mnogoštevilno obiskan. Zborovalci so soglasno proklamirali bivšega regenta Rističa za strankarskega vodjo in so mu izročili predsedstvo. Iz Rističevega govora posnamemo sledeče točke: Vsa znamenja kažejo na to, da čakajo stranko težke naloge; posebno ko izginja vedno bolj mir z balkanskega polotoka. Dolžnost nas vseh je, da z orožjem v roki čuvamo vse srbske interese. Posebno pa moramo delovati na to, da se vpeljejo času primerne preosnove in jednake pravice za vse narodnosti v Makedoniji in Stari Srbiji. Potem bode še le mogoč miren in času primeren razvoj. Brez naše pomoči se nikakor ne more rešiti makedonsko vprašanje. Bojevati se moramo za srbsko narodnost in nikakor ne smemo dopustiti, da bi Balkan prišel v roke tujemu nasilstvu.

**Ruski general Dragomirov,** ki biva sedaj v Parizu, je izjavil mnogo mislij gledé svetovne politike, katere priobčuje »Figaro« v poslednji šte-

vilki. Rekel je mej drugim, da je popolno krivično, ako se trdi, da je on sovražnik Nemcev; on namreč ljubi vse ljudi in spolnuje samo povelja ruskega cara, čegar zvesti podanik je on vedno bil. Posebno mu pa ugaja izvrstno izvežbano francosko vojaštvo, katero se lahko kosa z vsakim drugim. Zanimivo je pa to, da je kaj slabo pohvalil domačo rusko armado, ko je namreč rekel, da bi nemška armada lahko popolno premagala Francoze, predno bi Rusija storila potrebne korake za mobilizacijo.

**O kitajsko-japonskem preptru** piše »Journal des Debats« sledeče: »Japonska vlada je sicer voljna, odstopiti Kitajcem polotok Liaotong, toda dosedaj vladi še nista jedini gledé odškodnine, katero ima plačati kitajska vlada. Rusija in Francija pritiskata sicer na Japonce, da znižajo zahtevo, nemška vlada pa pri tem ne podpira nobene prepirajočih se strank. Vkljub temu se nadejajo nekateri krogi, da bodo Japonci znižali zahtevano odškodnino od 50 na 30 milijonov taelov. To svoto bodo Kitajci tudi obljubili (težko pa plačali), in potem se jim prepusti omenjeni polotok.

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. septembra.

(Ljubljansko semenišče.) Popravila v semenišču so srečno dovršena. Bogoslovne šole se torej brez ovire prično 1. oktobra. Zglaševati se je dan poprej. Semeniško vodstvo.

(Državna podpora) v znesku 1000 gld. se je dovolila tukajšnjemu deželnemu muzeju »Rudolfinum« za leto 1895.

(Imenovanje.) Vodja naučnega ministerstva je imenoval začasnega glavnega učitelja na ženskem učiteljišču z nemškim učnim jezikom v Pragi, dr. Iv. Klimesch-a, rednim učiteljem na državni višji gimnaziji v Ljubljani.

(Imenovanje v finančni službi.) Finančno ministerstvo je imenovalo eleva pri zemljiščnem davčnem katastru, g. Ed. Wieslerja, zemljemerem drugega razreda v Slov. Gradcu.

(† Kapelan Julij Čuk.) Iz Dobropolj se nam piše: Sporočili ste že svojim čitateljem vest, da je v Dobropoljah umrl naš gosp. kapelan Julij Čuk, rojen l. 1860. in posvečen l. 1883. — Pokojni gospod je služboval v Logatecu, potem na Igu in nazadnje pri nas, povsod nekako po štiri leta. Povsod je bil zelo priljubljen. Kako občespoštovan je bil rajni gospod, je najlepše pričal veličasten pogreb, katerega se je vdeležilo 32 gg. duhovnov, deputacije iz Logateca in Iga in velike množice faranov in bližnjih okoličanov. Tožno so zapeli zvonovi, ko se je začel pomikati proti cerkvi sprevod, katerega je vodil preč. gosp. kanonik in poslanec Klun. — Cerkveni govor je oskrbel sošolec pokojnikov gosp. A. Kalan, ki nam je v poljudni in lepi besedi obrisal nekaj značilnih potez iz življenja pokojnikovega ter vanje vpletal primerne nauke za poslušalce. Glasen jok poslušalcev je večkrat prekinil govornika v besedi. Nato je kanonik Klun opravil slovesno črno sv. mašo, po kateri smo spremili pokojnika iz cerkve na pokopališče ter ga ondi izročili materi zemlji, da se odpočije od obilnih trudov ter

zidarstvu, katero je pravo kraljestvo satanovo na zemlji, kar bo naslednje še bolj pojasnilo. Kako se zviija bogokletnež v duševnih mukah, kako s silo taji, kar mu samo prihaja vedno na misel, kako v naslednjem stavku trdi to, kar je prej zavračal, kako se obupno bori s tem, o čemer trdi, da ni, tega menda noben vzgled tako ne pojasnjuje, kakor navedene kletvine. (Dalje slédi.)

## Popotovanje Miška Zmetenka in Lenarta Barigeljca.

Črtica iz dijaškega življenja; spisal Janko Barle.

(Dalje.)

Težka je bila ta pot proti domu. Drugi se žalosté, ko se od doma poslavljajo, Lenart se pa žalosti, ko prihaja domov. Starišem je napravil dvojno sramoto, zato jo je pa tudi tako žalostno mahal doli na Lužo in potem dalje čez vasi hrvaških Žumberčanov. Nebo se je pričelo vedno bolj oblačiti, doli od samotnih Žumberških hribov valili so se temni oblaki in čula se glasna grmljavina, a tudi prve debele kaplje počele so že padati, preje nego je Lenart stopil vedrit v neko žumberško hišo ob cesti. Zbralo se je ondi še več ljudi, ker jih je nevihta pregnala s polja in pripovedovanja je bilo

dovelj. Ko so ljudje čuli, da je Lenart dijak, razveselili so se zelo in precej je imel naš popotnik obilo dela. Od tamkaj bilo je namreč v tistem času mnogo ljudij gori na Bavarskem in Nemškem, kateri so hodili s košem od vasi do vasi in trgovali z raznimi drobnarijami, saj Amerika tedaj še ni bila tako znana, kakor je danes. Zato so bili ljudje, pri katerih je Lenart vedril, prav veseli, da so našli človeka, kateri jim bode pisal na Nemško. In tako je Lenart zopet opravljal onega popoldne službo pisarja, kakor malo preje v Ljubljani, samo da je bila ta še bolj imenitna, ker je pisal nemška pisma. Imel je do večera kaj pisati, ker so tudi sosedje prinesli pisma pisat. Lenart se drži moško, kakor da je učenjak, a ko je pisanja pri kraju, sede prav veselo k mizi, kjer se je že kadila tečna večerja, krompir v oblicah in kislo zelje. Ker je zunaj še vedno dežilo, moral je ondudaj tudi čez noč ostati in prespal je gori na senu.

Drugega jutra se je zopet zvedrilo, le goste magle plavale so v dolini, kjer je bila Lenartova vasica. Poslovi se pri dobrih Žumberčanih in se odpoti počasi prav klaverno proti domu.

Lenart premišljuje, kako bi bilo najbolje priti domov. Domisli si tako. Gori nad njegovo domačo hišo vzdiguje se precej velik gozdnat hribec, kateri

začenja z vrtom, potem raste grmovje, a nazadnje je gozd. Tamkaj mej ono grmovje namení se Lenart, češ, od tamkaj bode vse dobro videl, kaj in kako doma, a če bode ugodna prilika, privabil bode gori katero od sester in potem bode že ložje, da se le z resnobnim očetom najpreje ne snide. Kakor je odločil, tako je tudi storil. Doli na glavni cesti snide se s svojim dobrim znancom Kolaričevim Matičkom, kateri pelje svoji suhorebrnati kljuseti h kovaču, da ju podkuje.

»Nu, Lenart, kaj greš?«

»Grem, grem!«

»Saj so že veliko povpraševali po tebi in mislili, da te več ne bode. Le hitro pojdi domov, to te bo dejo veseli.«

»Bodemo videli!«

»Kje si pa bil tako dolgo?«

»Po svetu.«

»Pa daleč?«

»Daleč. Povsod. V Trstu, Gorici in Bog vedi se kje.«

»To bodeš znal povedati!«

»Saj tudi bodem.«

»Torej z Bogom, moram hiteti.«

»Z Bogom!«

(Konec slédi.)

čaka dneva vstajenja. Pevci so zapeli tri lepe pesmi pred kapelanijo, v cerkvi in na grobu njemu, ki je tako rad peval v svojem življenju in bil muzikalno tako nadarjen. — Pogrebi so se razšli solznih oči, a s trdnim upanjem, da rajni gospod Julij je našel plačilo v Bogu, kateremu je služil nesebično — skromno vse dni svojega življenja. Svetila rajnemu večna luč!

(† France Štrukelj.) Iz Šmarne Gore smo dobili sporočilo, da je umrl danes ob pol 8. uri zjutraj ondodni ekspozit g. Francišek Štrukelj po daljši bolezni in mnogoletni bolehnosti. Rajni gospod je bil rojen v St. Vidu nad Ljubljano 29. novembra 1841, posvečen 30. julija 1865. Bil je skoro vse svoje življenje bolehen ter se je vsled tega umaknil na Šmarno Goro in ondi živel mnogo let kot samotar. Poleg službe božje, katero je opravljal romarjem, došlim na Šmarno Goro, se je mnogo bavil s knjigo. Čepel je vedno v knjigah ter tudi mnogo pisal. Vzlasti se je pečal s potopisnimi, zgodovinskimi študijskimi ter mnogo nabranega blaga objavil po Matičnih letnikih. Posebno mnogo je pisal v Bleiweisove „Novice“. Blagega pokojnika priporočamo v blag spomin in pobožno molitev.

(Iz Radeč) dne 16. t. m.: Tukajšnje radeško in sevniško graščino, katerih lastnik je zdaj neki obrezanec, namerava kupiti, kakor se čuje, princ Hugo Windischgrätz. — Po štiritedenskem prestanku začelo je dne 12. t. m. blagodejno deževati. Vsi poljski pridelki so bili potrebni dežja, zlasti je pa mnogo koristil ajdi in trti. Pšenice in rži se je malo pridelalo. — Griža napada otroke. Zahtevala je že par žrtev. — Cerkev sv. treh Kraljev na Brunku (561 m) dobi v teku tega tedna nov strešni oder. — Novo šolsko leto smo tu pričeli 16. t. m. s klicanjem sv. Duha in sv. maša.

(V Loki pri Zidanem mostu) je prodal graščak J. Gunkel svojo graščino s pripadajočim posestvom vred gosp. pl. Lomerju z Dunaja za kupno ceno 61.000 gld.

(Nesreča.) Graščak Narbut z Novega grada v boštanski fari se je peljal skupno s svojo soprogo in deklo na Mali Šmaren v Radeče. Ker je voznja pot, ki vodi s hriba na glavno cesto, zelo strma in slaba, se je nad nekim jarkom, ki je čez pot speljan, po nesreči voz prevrnil. Pri tem padcu se je dekla na glavi zelo hudo poškodovala. Po prvi zdravniški pomoči, katero je dobila v Radečah, so jo morali takoj odpeljati v bolnišnico. Gospod in gospa sta odnesla bolj neznatne telesne poškodbe, vendar ju pa zdravnik mora obiskovati. Hlapec, ki je vozil, ostal je nepoškodovan. Mimogrede bodi tu povedano, da se je na tej poti že več nesreč pripetilo v kljub največji pazljivosti voznikov.

(Na Hrastniku) sta pred kratkim napadla dva suroveža svojega delavskega tovariša iz Podkrajja. Ožokala sta ga najprej s kolom po obrazu. Revez je za bolečinami nevarno bolan in pripeljali so ga v bolnišnico. Zločinca so potegnili v ječo. Jeden izmed njiju, Lud. Skale, je tudi zadnji sejmov dan, dne 2. t. m. v Radečah, kjer je doma, po živinsko divjal in nekemu gostilničarju pretel z nožem, ker ga je le-ta zavoljo njegovih dejanskih napadov na nekega gosta zapodil iz svoje gostilne. Župana in orožnike, ki so prišli na lice mesta, je s svojim bratom vred z različnimi psovskami pital in javno stražo očitno razžalil, za kar čaka oba še odgovor.

(Delavke tukajšnje tobačne tovarne) se podajo 22. t. m. v Tomačevo, koder bode ob 9. uri slovesna sv. maša in govor. K tej slovesnosti se vabijo vse delavke omenjene tovarne.

(Razširjenje šole.) Dež. šolski svet je s sporazumljenjem z deželnim odborom sklenil, da se razširi trirazredna ljudska šola na Jesenicah v četirirazrednico in da se s prihodnjim šolskim letom zistimizuje četrto učno mesto.

(Umrli je) v Celju 12. t. m. večletni učitelj na slovenskih šolah, g. Boštjan Kregar. Rajni je bil v vseh slovenskih krogih splošno priljubljen ter je bil večletni član celjske čitalnice. N. v. m. p.!

(Požar v Brežah.) Brzjavno se nam poroča: Včeraj popoldne ob 2. uri so zažgali igrajoči otroci skedenj za cerkvijo oo. dominikancev. Močni vzhodni veter je zanesel otrinke čez novotrško predmestje na mestno župnijsko cerkev in na hiše na glavnem trgu. Veter je potem zanesel iskre v šentviško predmestje. Ob 10. uri zvečer je bil v ognju ves se-

verni del mesta. Vse tri cerkve, dominikanski samostan in 56 hiš je vpepeljenih. Požarne brambe iz Celovca, St. Vida, Judenburga in okolice so neumorno delovale pri požaru, toda do 10. ure brezuspešno. Izmed prebivalcev ni nihče ponesrečen.

(Želje gg. goriških učiteljev.) Učiteljstvo goriškega okraja, zbrano pri uradni konferenci v St. Petru pri Gorici dne 11. t. m. je enoglasno sklenilo: 1. Prosim visoko c. kr. vladu, da blagovoli sprejeti šolo v svoje področje, t. j. ljudska šola naj se podrži. (Gospodom je dosedanje birokratično breme še prelahko, zato še težje žele. — De gustibus non . . .) 2. Prosim c. kr. okr. šolski svet, da poviša doneske za kurjavo in za snazanje šolskih prostorov — sicer se s prihodnjim šolskim letom učiteljstvo odpove oskrbovanju v tem obziru. 3. Prosim preslavni c. kr. deželni šolski svet, da razveljavi t. l. izdani ukaz, s katerim se učiteljstvu nalaga, da mora po zimi zamujene šolske dneve (radi vremenskih nezd) nadomestiti koncem šolskega leta, ker s tem ukazom se jemljejo učiteljstvu pravice, ki mu jih zagotavljajo državne postavbe. Zborovanje se je vršilo tako viharo, kakor še nikdar doslej.

(Razpisane službe.) Na jednorazredni ljudski šoli na Robu je razpisano mesto učitelja-voditelja z dohodki tretjega plačilnega razreda in prostim stanovanjem. Prošnje je doposlati do 30. t. m. okr. š. svetu v Kočevju. — Pri okr. sodišču v Cerknici je izpraznjeno mesto kancelista z dohodki XI. plačilnega razreda. Prošnje je vložiti do 16. oktobra pri predsedstvu dež. sodišča v Ljubljani.

(Policijska kronika) Od 14. do 15. t. m. dopoldne prišla je mestna policija 9 oseb, in sicer: 2 zaradi potepanja in beračenja in 7 zaradi kalenja nočnega miru in razgrajanja.

## Društva.

(Shod slov. katol. polit. društva.) Kakor vsako nedeljo, je imelo tudi dne 15. t. mes. delavsko društvo svoj mnogoštevilno obiskani shod. Dr. Krek je pojasnoval iz zgodovine podlost laških roparjev, ki so zviščno spravili Francoze iz Rima leta 1864, po Bismarkovi krivičnosti se oslobodili Avstrijcev in proti jasni pogodbi z Napoleonom III. napadli papežovo mesto in se ga polastili. Opisal je laško krivico, dokazujoč, kako so papeži po vsem pravu postali gospodarji v Rimu in kolikega socialnega pomena je sloboden papež. Predlagal je naslednjo resolucijo, ki se je jednoglasno vsprejela: „Slov. katoliško delavsko društvo v Ljubljani“ se pri svojem shodu dne 15. sept. 1895 pridružuje vsem tistim osebam in družbam, ki o priliki petindvajsetletnega spomina na roparski napad prekucijske laške vojne na mesto Rim, obnavljajo vseh katoliških narodov in vseh poštenih, pravicoljubnih ljudi zahtevo, naj se čim najpreje vrne sv. Očetu njegova last. Slovenski katol. delavci so prepričani, da se mora ta tirjatev krščanske pravičnosti najprej izpolniti; potem še-le, ko se Kristusovemu namestniku izkaže pravičnost, se bo tudi izkazala tlačenim narodom in ubogim teptanim delavskim stanovom. V papežu kot varhu razodete resnice pripoznavajo tudi varha vsake prave slobode in pravičnosti. Zato jim je v socialnem vprašanju najvažnejši točka — rimsko vprašanje in v polni samozavesti, da bode krščansko ljudstvo samo oslobodilo svojega Očeta, obsojajo plačani šum, ki ga namerava vprizoriti dne 20. sept. laško brezverstvo.

(Dramatično društvo) kot podvzetnik slovenskega gledališča v Ljubljani je ukrenilo vse potrebno, da se bode vršila četrta sezona slovenskega gledališča, ki se prične dne 1. okt. t. l. častno za slovensko dramatik in da bode vsestransko ugačala slavnemu občinstvu. V to svrhu pripravljalo se je celo poletje, preskrbel se je obširen, nov in zanimiv dramatični kakor operni repertoar ter se je zdatno popolnilo lanske izkušene osebje z novimi močmi. Dramatično društvo je skrbelo, da se bo zlasti dostojno gojila Drama. Vprizorile se bodo nove igre slovenskega repertoarja, Pota življenja, — Noč na Karlštajnu, Vojnarka in Klub samcev. Izmed premier iz slovstva drugih narodov naj se posebno omenijo Othello, Goethejev Egmont, Molierov „Skopuh“, dalje drame „Dve siroti“, „Danišev“, „Domovina“, „Cast“, ljudski igrokaz „Moj Mirko“ in „Svetokriški podobar“, veseloigre „Madame Sans Gêne“, „Maškarada“, „Ječa“, „Vojska v miru“, „Pot k srcu“, „Pravijo“, „Nijoba“ in dr.; lokalizovaza burka „Možitev za poskušajo“ in „Brat Martin“ in opereta „Deset deklet, a za nobeno moža“. Dalje se bo na novo vprizorilo več dram-veloiger, burk in operet starejšega repertoarja, med drugimi „Razbojniki“, „Ugrabljene Sabinke“, „Dr. Faustova čepica“, „Zrinjski“, „Dr. Blažič“, „Mam-

zelle Nitouche“ i. t. d. Vodstvo drame bo v izkušenih rokah družbenega režiserja gospoda Rudolfa Inemana. Angažovane so nadalje gospa Danilova, gospica Matilda Nigrinova, gospica Slavčeva, gospa Leposava Stojkovičeva, preje član kr. dvornega gledališča v Belemgradu kot igralka in pevka, gospica Teršova iz Prage in dr. potem gospodje Danilo, Ineman, Lovšin, Orehek, Podgrajski, Milivoj Stojkovič, bivši član kr. dvornega gledališča v Belemgradu, Verovšek in Ilija Vučičević, preje član Ciričeve gledališke družbe v Varaždinu in dr., in vrhu tega se je popolnilo osebje z najboljšimi gojenci dramatične šole. Dramatično društvo bode tudi v ti sezoni odkazalo odlično mesto operi. Razun operanskega repertoarja se bodo pele: A. Foersterjeva izvirna slovenska opera „Gorenjski slavček“, dalje „Afrikanka“, „Ivan in Metka“, „Carmen“, „Lohengrin“ in „Norma“. Vodstvo opere sta prevzela gospod kapelnik Hilarij Benšek in operni pevec in režiser gospod Josip Nolli. — Izmed angažovanega osebja omenjamo prvo dramatično pevko gospico Sečnikovo, koloraturno pevko gospo Ineman, altistko gospico Jungmanovo, gospo Stojkovičovo in gospico Matildo Nigrinovo, prvega tenorista gospoda Purkabeke, drugega tenorista g. Rusa, prvega basista g. Vašička in drugega basista g. Kronoviča i. t. d. Dalje javlja „Dramatično društvo“, da otvori zopet za to sezono predplačo na sedeže in sicer s sledečimi pogoji: 1. Predplača se sprejme za 60 predstav. 2. Predplača znaša za parterne sedeže I. vrste 45 gld., od II. do III. vrste 42 gld., od IV. do VIII. vrste 36 gld., od IX. do XI. vrste 27 gld.; za balkonske sedeže v I. vrsti 31 gld. 50 kr., v II. vrsti 27 gld., v III. vrsti 22 gld. 50 kr.; za galerijske sedeže 18 gld. 50 kr. 3. Predplačilo je poravnati v treh dvomesečnih obrokih naprej. 4. Predplača velja za prvih 60 predstav; izvzete so samo benefice. Naznanila na predplačo se sprejemajo v stari čitalniški trafiki, Selenburgove ulice, kjer je na ogled načrt sedežev.

Odbor „Dramatičnega društva“.

## Telegrami.

**Dunaj**, 16. septembra. Prestolonaslednica vdova Štefaniya je dospela danes s svojo hčerko v Budjejevice.

**Dunaj**, 16. septembra. Ces. namestnik grof Badeni se je povrnil danes zvečer v Levov.

**Dunaj**, 16. septembra. Trgovinski minister je odklonil prošnjo za povišanje voz-nih cen na Ustje-Topliško buštjehradski železnici.

**Dunaj**, 17. septembra. Danes ob 7. uri so se volitve pričele. Udeležba je ogromna. Volitev se vrši dokaj mirno. Do 12. ure ni bilo nobenega nereda, razven da so v Döblingu zaprli dva agitatorja.

**Celovec**, 16. septembra. Pri današnji volitvi za državni zbor je izvolila trgovinska in obrtna zbornica posestnika tovarne pl. Rainerja.

**Trst**, 16. septembra. Pri današnji volitvi za deželni zbor sta bila v Sežani izvoljena dr. Abram in župan Muha; v Gradiški pa Anton Dottori in Vincenc Michselli. Prva dva pripadata slovenski zmerni stranki.

**Trst**, 16. septembra. Za današnji dan določeno sejo mestnega sveta, pri kateri bi se imelo posvetovati o resoluciji povodom 20. septembra, je župan dr. Pitteri preklical.

**Gorica**, 16. septembra. Pri današnji volitvi kmečkih občin v goriškem okraju sta bila izvoljena župnik Grča in profesor Berbuč.

**Levov**, 16. septembra. Včeraj so v Tarnopolu zbolele tri osebe za kolero in jedna je umrla.

**Budimpešta**, 16. septembra. Danes so se pomilostili vsi politični kaznjenci. Oproščeni kaznjenci so mej živio-klici na kralja in vladu zapustili državne kaznilnice.

**Berolin**, 16. septembra. Urednika „Socialista“ so v soboto zaprli.

**Rim**, 16. septembra. Danes dopoldne je vsprejel papež odposlanstvo 30 odličnih meščanov katoliških Koptov pod vodstvom škofa Cirila Macaire, da se zahvalijo za njegovo okrožnico in mu poročajo o delovanju katoliških Koptov v korist katoliške jedinosti. Papež jim je naznanil, da namerava ustanoviti dve novi škofiji v njihovih pokrajinah.

Najbolje priporočena  
za preskrbljenje vseh  
v kurznem listu  
zaznamovanih  
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz  
Nr. 11, Parterre.

**Pariz**, 16. septembra. Lordmayor se je povrnil v London.

**Bruselj**, 16. septembra. Kralj je potrdil novi šolski zakon, ki bo takoj objavljen v uradnem listu.

**London**, 16. septembra. Na parniku „Sora“ je nastal včeraj zvečer požar. Sedem oseb je ponesrečenih.

**Tanger**, 16. septembra. Tukaj je znova zbolelo 21 oseb za kolero.

#### Umrli so:

16. septembra. Franca Ibič, ključarjeva hči, 1 leto. Lončarska steza 6, davica. — Jožefa Uranič, delavčeva žena 50 let Tržaška cesta 28, Morbus Brighthii.

#### Zahvala

549 1—1

Ob bridki izgubi, ki je nas tako hudo zadela s smrtjo predragega nam gospoda

### Julij-a Čuk-a

kapelana v Dobrepoljah

dajalo nam je največjo tolažbo sočutje prijateljev in znancev pokojnega, ki se je v zlasti pokazalo pri pogrebu. Zato izrekamo iskreno zahvalo prečast. gosp. kanoniku Klun-u, ki je vodil spreved in opravil veliko sv. mašo, gospodu vikarju A. Kalan-u za krasen cerkveni govor, prečast. gg. duhovnikom, ki so v tolikem številu skazali pokojniku zadnjo čast, deputacijam iz Logatec in Iga, ker so se potrudili iz onih krajev, kjer je pokojnik prej služboval, Idrjšanom, gg. pevcem in učiteljem, faranom dobrepoljskim in vsem, ki so se v molitvah spominjali pokojnika in se ga bodo tudi v prihodnje. — Hvalo smo zlasti dolžni domačemu župniku preč. gosp. A. Ramovšu, ki je blagovoljno oskrbel vse za tako slovesen pogreb. Bog bodi vsem bogat plačnik, pokojnemu gospodu pa dodeli večni mir in pokoj.

Dobrepolje, 17. sept. 1895.

**Žalujoči sorodniki.**

### Hennebergova svila

— pristna le, ako se naroči neposredno od moje tovarne — črna, in barvena, od 35 kr. do gld. 14.65 meter, — gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (okoli 240 raznih kakovosti in 2000 raznih boj, vzorcev itd.) poštine in carine preste na dom. Vzorec točno. Dvojni pisni port v Švico.

**Tovarne za svilo G. Henneberg**  
43 (e. in kr. dvorni zalagatelj) v Curihu. 17-14 1

#### Meteorologično poročilo.

| Dan                                                        | Čas opazovanja | Stanje barometra v mm. | Temperatura po Celziju | Vetrovi   | Nebo    | Mokrina v 24. urah v mm |
|------------------------------------------------------------|----------------|------------------------|------------------------|-----------|---------|-------------------------|
| 16                                                         | 9. zvečer      | 738.6                  | 13.6                   | brezv.    | jasno   |                         |
| 17                                                         | 7. zjutraj     | 735.8                  | 8.1                    | sl. vzh.  | oblačno | 0.0                     |
|                                                            | 2. popol.      | 735.0                  | 20.5                   | sl. svzh. | "       |                         |
| Srednja včerajšna temperatura 13.2°, za 1.6° pod normalom. |                |                        |                        |           |         |                         |



550 1—1

Potrjim sreem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je Vsegamogočnemu dopadlo, našo srčno ljubljeno hčerko, gospico

### Avgusto Žibert

po dolgi in mučni bolezni, prevideno s sv. zakramenti za umirajočo, 20 let staro, danes ob polu 12. uri dopoldne poklicati k Sebi v boljše življenje.

Truplo nepozabne pokojnice bode blagoslovljeno v hiši žalosti v sredo, 18. t. m., popoldne ob polu 4. uri, potem pa prenešeno k večnemu počitku k sv. Juriju v Stožicah.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi na Ježici.

Na Ježici, dné 16. septembra 1895.

**Žalujoči ostali.**

Mesto vsacega posebnega naznanila.

#### Zahvala.

556 1—1

Globoko ginjeni o mnogobrojnem dokazu sočutja med boleznijo in smrtjo našega nepozabljivega

### Miroslav-a,

kakor za daritev vencev se tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najtopleje zahvalujemo.

St. Peter na Krasu, dné 15. septembra 1895.

**Žalujoča rodbina Zalaznik.**

Karol Wolf-ov

### restitucijski fluid

(izvleček najizvrstnejših gorskih zelišč).

Mnogostransko izkušeno hladilno in krepovalno sredstvo po velikih naporih in trajnem jekdarenju — Najizvrstnejše pri vseh zunanjih boleznih, kakor: trganju, revmatični mrtvoudnosti, zvičenju, zaklopnjenju kit itd.

Cena steklenici 1 gld. 25 kr.

Karol Wolf-ov

557 1

### redilni prašek za domače živali.

Preskušen pri vseh domačih in koristnih živalih, kakor konjih, govedih, ovcah, prašičih itd., ako rade ne jedó ali težko prebavajo: izvrstno varovalno sredstvo proti kužnim boleznim.

Cena zavitku 45 kr.

Glavna zaloga pri jedinemu izdelovalcu:

**K. WOLF-u**, lekarnarju  
v Vipavi, Kranjsko, via Postojina in Gorica.



#### Prečast. duhovščini

za liturgično uporabo najbolje priporočeno

### V. A. Vinding-a

v Bistrieli ob Dravi na Koroškem

patentovano, na posebni način prirejeno

#### ogljje za kadilnice

100 komadov gld. 1.80, poštni zabojček po 150, 200 in 300 komadov.

Pri naročilih blagovoli naj se posluževati nemškega ali latinskega jezika. Dobi se tudi patentovani stenj za večno luč.

Priznanje. Pri Vas naročeno in prejeto ogljje za kadilnice smo porabili. Vaša iznajdba je res krasna, namenu popolnoma zadoščujoča in praktična. Blagovolite mi poslati zopet zabojček s 300 komadi — Malteški redovni konvent v Pragi, III. Badgasse 4, v maju 1895. I b l, t. č. superijor. 19 52-12



Št. 1817.

## Razglas.

551 3—1

Vodstvo deželne prisilne delalnice daje na znanje, da se bode

### zalaganje jedilnih stvari,

katero se rabijo za brano prisiljencev v lastni režiji, za leto 1896 oddalo zakupnim potom zalagateljem, in sicer:

|                                       |           |
|---------------------------------------|-----------|
| goveje meso v letni potrebščini       | 7.700 kg. |
| telečje meso                          | 650 "     |
| moka za prižganko v letni potrebščini | 6.500 "   |
| moka bela II. vrste                   | 6.500 "   |
| moka bela I. vrste                    | 120 "     |
| koruzna moka                          | 5.500 "   |
| krompir                               | 20.400 "  |
| fižol                                 | 8.000 "   |
| riž                                   | 1.500 "   |
| gris                                  | 200 "     |
| makarone                              | 2.200 "   |
| ješpren                               | 3.000 "   |
| domača prašičja mast                  | 5.100 "   |

Na ponudbo se mora kolek 50 kr. pilepiti in so ponudbe v dvojnih zavitkih, od katerih ima zunanji zavitek naslov urada in notranji besede „ponudba za zalaganje jedil“ nositi,

**do 1. oktobra 1895**

ob 10. uri dopoldne v pisarni vodstva prisilne delalnice zapečatene z izjavo oddati, da je zalagatelj pogoje, kateri so v pisarni prisilne delalnice vsakteremu na razpolago, prebral in da se tem pogojem podvrže. Tudi uzorci jedilnih stvari se tu lahko vidijo.

### Vodstvo deželne prisilne delalnice

v Ljubljani, dné 14. septembra 1895.

## Dunajska borza.

Dné 17. septembra.

|                                                |                 |
|------------------------------------------------|-----------------|
| Skupni državni dolg v notah                    | 100 gld. 75 kr. |
| Skupni državni dolg v srebru                   | 101 " 05 "      |
| Avstrijska zlata renta 4%                      | 121 " 95 "      |
| Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron          | 101 " 05 "      |
| Ogerska zlata renta 4%                         | 121 " 90 "      |
| Ogerska kronska renta 4%, 200 kron             | 99 " 35 "       |
| Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.        | 1056 " — "      |
| Kreditne delnice, 160 gld.                     | 403 " 25 "      |
| London vista                                   | 120 " 40 "      |
| Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. | 59 " — "        |
| 20 mark                                        | 11 " 79 1/2 "   |
| 20 frankov (napoleonodor)                      | 9 " 56 "        |
| Italijanski bankovci                           | 45 " 40 "       |
| C. kr. cekini                                  | 5 " 70 "        |

Dné 16. septembra.

|                                             |                 |
|---------------------------------------------|-----------------|
| 4% državne srečke l. 1854, 250 gld.         | 151 gld. 25 kr. |
| 5% državne srečke l. 1860, 100 gld.         | 159 " 25 "      |
| Državne srečke l. 1864, 100 gld.            | 196 " 50 "      |
| 4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron  | 99 " 20 "       |
| Tisine srečke 4%, 100 gld.                  | 148 " 50 "      |
| Dunavske vravnave srečke 5%                 | 130 " 50 "      |
| Dunavsko vranavno posojilo l. 1878          | 107 " 70 "      |
| Posojilo goriškega mesta                    | 112 " — "       |
| 4% kranjsko deželno posojilo                | 99 " 25 "       |
| Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% | 99 " 90 "       |
| Priporitetne obveznice državne železnice    | 223 " 50 "      |
| " južne železnice 3%                        | 170 " 50 "      |
| " južne železnice 5%                        | 131 " 50 "      |
| " dolenskih železnice 4%                    | 99 " 50 "       |

|                                                  |                 |
|--------------------------------------------------|-----------------|
| Kreditne srečke, 100 gld.                        | 202 gld. 50 kr. |
| 4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.        | 140 " — "       |
| Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.      | 17 " 50 "       |
| Rudolfove srečke, 10 gld.                        | 23 " 50 "       |
| Salmove srečke, 40 gld.                          | 70 " 50 "       |
| St. Genois srečke, 40 gld.                       | 71 " 50 "       |
| Waldsteinove srečke, 20 gld.                     | 53 " — "        |
| Ljubljanske srečke                               | 22 " — "        |
| Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.          | 175 " — "       |
| Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gld. stv. | 3565 " — "      |
| Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.               | 530 " — "       |
| Akcije južne železnice, 200 gld. sr.             | 111 " 75 "      |
| Dunajskih lokal. železnice delniška družba       | 78 " — "        |
| Montanska družba avstr. plan.                    | 100 " 90 "      |
| Trboveljska premogarska družba, 70 gld.          | 169 " — "       |
| Papirnih rubljev 100                             | 129 " 37 "      |

#### Nakup in prodaja

vrakovstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgu: pri izrebanjih, pri izrebanju najzujnjega dobitka.

Kalantna izvršitev naročil na borzi.

#### Menjarnična delniška družba

**„MERCUR“**  
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarah, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni stavi za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.